

De Schildershoek

Jacob Catsstraat 325

2515 GK Den Haag

Tel. : 070 - 305 4305

www.schildershoek.nl

Verpleeghuis De Schildershoek is onderdeel van Haagse Wijk- en Woon Zorg

www.Hwwzorg.nl

Klik op de afbeelding om deze visite in pdf te downloaden en [hier](#) voor de link naar De Schildershoek op ZorgkaartNederland.nl

In de Schildershoek krijgt iedereen zijn eigen ‘mikkie’

Het is precies één halte lopen langs de weg, die parallel loopt aan de spoorbaan, vanaf station Hollands Spoor naar de Schildershoek, gelegen in de Haagse Schilderswijk. Op deze zonovergoten dag treffen we een aantal bewoners in hun rolstoelen voor de deur. De mix van bewoners van Surinaamse -vooral van Hindoestaans, Turkse, Marokkaanse en Nederlandse herkomst maakt de Schildershoek bijzonder.

Typisch 80-er jaren verpleeghuis

De Schildershoek heeft 180 plaatsen, 90 psychogeriatrische en 90 somatische plaatsen, naast dagbehandeling. Het is een tachtiger jaren verpleeghuis, met de voor die tijd zo kenmerkende architectuur met wittige betonstenen en kleine ramen met voorzetkozijnen. Binnen treffen we lage systeemplafonds en stenen binnenmuren. De Schildershoek heeft er inmiddels veel aan gedaan om de boel gezellig aan te kleden, door patronen in de vloerbedekking aan te brengen, of het nu de linoleum vloeren in de hallen betreft, of de tegelvloer in het atrium van een psychogeriatrische afdeling. Alles zit goed in de verf. Overal hangen met zorg geselecteerde schilderijen en de wand langs de trap naar de eerste verdieping hangt vol met verschillend ingelijste foto's van bewoners. In het atrium staat een grote volière.

Het huis ademt sfeer.

De tafeltjes en stoelen bij de entree zijn allemaal bezet. We merken op hoe belangrijk het is om bij de bouw rekening te houden met een entree, die contact met de straat voor bewoners mogelijk maakt.

EYEOPENER: Entree met contactmogelijkheden naar de openbare straat.

De tafeltjes in de entree staan vol met bakjes en zakjes eten. De bezoekers zijn vanuit hun culturele achtergrond gewend om lekker eten voor vader of moeder mee te brengen. Je ziet en ruikt dat eten belangrijk is. Dat heeft de medewerkers op het idee gebracht om de voormalige personeelskantine te gaan verbouwen tot een activiteitenruimte met een kookeiland, waar de families met elkaar hun eigen favoriete maaltijden kunnen bereiden en feestjes kunnen vieren. Het is ook de ruimte waar straks de Iftar maaltijd aan het einde van de Ramadan zal worden klaargemaakt. “De risicoproducten kopen we dan wel zelf centraal in en het koken vindt plaats onder supervisie van onze kok”, zegt Bets van Hal, facilitair manager HWW centrum. “We moeten straks ook regelingen gaan treffen voor het schoon achterlaten van de ruimte, voor de hygiëne en de veiligheid”. Omroep Max draagt financieel bij aan de verbouwing. Bets haar ambitie is om de drempel wijk- verpleeghuis te verlagen. “Als kind liep ik met een boog om een verpleeghuis heen. Dat beeld wil ik veranderen.

Zwarte cijfers schrijven heeft prioriteit

Arie Mak, stadsdeelmanager HWW-zorg Centrum ziet het als zijn hoogste prioriteit om zwarte cijfers over 2010 voor de Schildershoek te schrijven. Als voormalig onderdeel van het failliete Meavita, zijn alle Haagse zorgcentra, die er deel van uitmaakten nu in handen gekomen van HWW (Haagse Wijk en Woon)-zorg. HWW-zorg staat voor de uitdaging de wederopbouw van de huizen ter hand nemen en dat is een hele klus. Op de boekenplank in zijn kamer zien we de dikke Meavita/HWW protocollen boek en twee Meavita/HWW ordners met de titels Kwaliteitsboek 1 en 2 staan. “Kwaliteit moet prioriteit krijgen bij HWWZorg. Het denken en handelen van de medewerkers moet hierop gericht raken.” Als Stadsdeelmanager heeft hij naast de Schildershoek nog twee vestigingen onder zijn hoede. Allemaal huizen die in de jaren tachtig als traditioneel verpleeg of verzorgingshuis zijn opgezet. Nog dit jaar gaat de eerste kleinschalige woonvoorziening op het terrein van de staatsdrukkerij open.

Onderbezetting als kans

Van de 180 plaatsen in De Schildershoek zijn er gemiddeld ongeveer 140 bezet. Op zich is Arie daar niet rouwig om, omdat het de mogelijkheid biedt de vierpersoonskamers die er zijn, naast de 1 en 2 persoonskamers, door twee personen te laten bezetten. “In de nabije toekomst kunnen we zelfs een boete verwachten, als we mensen langer met zijn vieren op een kamer onder brengen. Het huis is nu bijna dertig jaar oud, maar gezien de financiële situatie zullen we het hier toch voorlopig mee moeten doen. Nieuwbouw voor dit huis is nu echt niet aan de orde”.

“Vernieuwingen zullen we moeten zoeken in de wijze van werken, zoals nog meer aandacht voor eigen regie en het belevingsgericht werken. En een betere aanpassing in inrichting, zodat de uitstraling veel meer dan nu het geval is tegemoet komt aan de verschillende groepen die hier wonen.”

Wat is er nu zo multicultureel aan

Arie vertrouwt ons eerlijk toe dat het hem bij binnenkomst wel wat tegenviel wat er nu zo specifiek multicultureel is qua zorgvisie, na alle verhalen die hij over De Schildershoek als best practice op het gebied van multiculturele verpleeghuiszorg had gehoord. In de activiteiten

die aangeboden worden, wordt rekening gehouden met de verschillende culturele achtergronden, maar het decor kan daaraan veel beter dan nu is, worden aangepast. In overleg met de organisaties die de verschillende achterbannen in Den Haag vertegenwoordigen wil Arie daar meer inhoud aan geven. “Het moet warmer en herkenbaarder worden. We gaan er wel van uit dat alle activiteiten voor al onze bewoners aantrekkelijk zijn, zodat men de cultuur van elkaar absorbeert.. Daarbij zoeken we naar de ‘natuurlijke’ momenten.

EYEOPENER: Natuurlijke momenten voor overleg met belanghebbenden en organisaties in de buurt.

Zo maken we het mogelijk dat op de herdenkingsbijeenkomsten die we hier halfjaarlijks organiseren elke groep zijn eigen rituelen inbrengt. De imam, de pandit en de pastor die aan dit huis verbonden zijn, leveren daar gedrieën een bijdrage aan. Dat maakt het bijzonder en wordt door iedereen gewaardeerd. Als multicultureel verpleeghuis hebben we bijvoorbeeld ook aandacht besteed aan de Turkse dag van het kind. Op die dag kwamen de kleuters van de basisschool ‘Het Startpunt’ tijdens de dansmiddag zingen en dansen. Het werd een geweldige middag, waarvan oud en jong genoten.

Met aandacht voor eigen cultuur maken we het zo interessant voor alle bewoners. We willen hier geen zuilenstructuur. Afspraak is dat het multiculturele personeel en de vrijwilligers zich in het Nederlands met elkaar verstaan. En dat ook met de bewoners in het Nederlands wordt gecommuniceerd, tenzij de bewoner dat echt niet kan. “Karin Tigges, accountmanager zorg waarschuwt er voor niet alle Marokkaans of Hindoestaanse bewoners over een kam te scheren. “Net als Nederlanders vindt ook binnen die groepen niet iedereen elkaar even aardig.”

EYEOPENER: Communicatie in het verpleeghuis alleen in de Nederlandse taal.

Het mag best wat commerciëler

Arie zoekt naar meer mogelijkheden om buiten met binnen te verbinden.

“Een van de ideeën zou kunnen zijn om in de benedenhal, die aan de straat grenst een theehuis te maken, zodat de mensen uit de buurt gemakkelijker binnen komen. Iets als een Souk zou hier ook heel goed passen, of de mogelijkheid om taalcursussen te organiseren. We zoeken naar nieuwe formules, waarbij we dus ook best iets commerciëler mogen worden. Daarbij moet je wel goed kijken in wat voor wijk je staat. Iedereen moet zich erin herkennen. In onze buurt wonen ook 30% autochtone Nederlanders.

EYEOPENER: Nieuwe formules voor commerciële activiteiten aangepast naar de buurt.

Ruimte voor maatschappelijke stages

De Schildershoek staat open voor maatschappelijke stages, zodat er veel jongeren over de vloer komen. Een mooi project daarin was dat jongeren in een culturele mix themaboeken maakten over de oudere, waarmee ze wekelijks gesprekken voerden. Een hier niet geboren Marokkaanse hoorde zo tegelijkertijd heel veel over hoe het vroeger toeging in Nederland, en een Nederlandse jongere over het leven vroeger in Suriname. Er zijn blijvende contacten uit voortgekomen.

EYEOPENER: Jongeren maken themaboeken over een oudere bewoner.

Het hoofd keuken besteedt veel aandacht aan maatschappelijke stages, vertelt Bets ons. Jongeren doen er allerlei taken. Daarnaast werken we met 150 vrijwilligers die voornamelijk uit de Schilderswijk komen en dus ook de verschillende culturen vertegenwoordigen.

Geen kleinschalig wonen in verouderde huisvesting

Kleinschalig wonen in leefstijl groepen vindt Arie voor De Schildershoek geen optie. Er zijn nu zes afdelingen, drie voor somatische bewoners, mensen die hier langdurig verblijven en revalidanten en drie psychogeriatrische afdelingen. De afdelingen kennen elk 2 woonkamers, waaraan recentelijk drie zustersposten als woonkamers zijn toegevoegd. “Hard nodig voor de levenskwaliteit van onze bewoners. Op deze manier maaiden we ook het veelgehoorde commentaar voor de voeten weg, dat de medewerkers teveel in de zusterpost met elkaar aan het praten zijn”, zegt Karin.

EYEOPENER: Zustersposten ombouwen voor meer woonkamerruimte.

Karin vertelt ook dat de medewerkers gaandeweg gewoonten leren van verschillende culturen. Zo zijn de autochtone Nederlanders meer op hun privacy gesteld, terwijl Chinese bewoners van grote gemeenschappelijke ruimten houden. Binnen de Islamitische gemeenschap stuit een bad gecombineerd met een toilet in een ruimte op weerstanden.

Halal dilemma

De Schildershoek beschikt over een centrale keuken, waar elke dag vers wordt gekookt. Een paar jaar geleden is men overgegaan op ‘meals on wheels’, waarbij de bewoners kunnen kiezen uit verschillende gerechten binnen elke gang van het eten. Per locatie is er een voedings- en menu commissie waaraan bewoners en familie deelnemen.

EYEOPENER: Per locatie een voedings-en menu commissie.

“Een grote verbetering”, aldus Karin en Bets. “In wat we dagelijks serveren houden we rekening met wat onze bewoners vanuit hun verschillende achtergronden graag eten. Mensen die halal eten, kunnen altijd een halal maaltijd samenstellen. Je komt dan ook wel weer voor gekke dingen te staan. Zo hebben we nu besloten dat we alleen nog maar halal kip inkopen. Je proeft het verschil niet en het bespaart ons geld.

De maaltijden worden geserveerd in het restaurant op met wit linnen gedekte tafels. De somatische bewoners eten ’s avonds warm, terwijl de bewoners van de afdeling psychogeriatric hun warme maaltijden tijdens de middag opgediend krijgen. Bets: “Je kunt nu aan de bewoners vragen, wilt u een grote of kleine portie. En je kunt laten zien wat we te bieden hebben. Veel beter dan een bord voor je neus te krijgen met het eten in vakken verdeeld erop”.

Het restaurant grenst aan een buitentuin, met een vijver waarin de waterlelies overvloedig bloeien, De tuin biedt voldoende ruimte om er rond te karren en heeft overal banken en zitjes met parasols. De gesloten tuin voor de psychogeriatrische bewoners is speciaal voor hen aangelegd met veel halfhoge bloeiende struiken en een wandelpad er door heen. “Palmbomen had voor de hand gelegen, maar gezien ons klimaat is dat toch een brug te ver.” In de tuinen

kun je je geen voorstelling maken dat je hier midden in de grote stad zit. Van het lawaai van de treinen, trams en het overige stadsverkeer dat er vlakbij voortraast is hier geen spoor te bekennen.

Copyright april 2011

Tineke van den Klinkenberg

Hetti Willemse